

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Ενδεικτικό Υλικό Παιδαγωγικής Στήριξης Μαθητών/τριών

Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας (Μέρος Β΄)

Πληροφορίες για καλλιτέχνες και έργα

Σχεδιασμός: Ομάδα Εικαστικών Τεχνών

Σχολική Χρονιά: 2019-2020

Καίτη Φασουλιώτου-Στεφανίδου (1925-2012)

Καίτη Φασουλιώτου-Στεφανίδου, «Διαδήλωση» (1988), ακρυλικό σε καμβά, 123x149 εκ.

Πάτησε στους ακόλουθους συνδέσμους:

<http://archeia.moec.gov.cy/sd/377/16.pdf>

http://archeia.moec.gov.cy/sd/377/viografika_kallitechnon.pdf (σελ.38-39)

Λίγα λόγια για την καλλιτέχνη

Η Καίτη Στεφανίδου γεννήθηκε στη Λεμεσό. Εργάστηκε ως καθηγήτρια Τέχνης σε γυμνάσια και λύκεια της Κύπρου για 25 χρόνια. Τα τραγικά γεγονότα του 1974 στην Κύπρο, επηρεάζουν το εικαστικό της έργο. Οι συγκεντρώσεις του κόσμου σε διάφορους κοινόχρηστους χώρους κατά τη διάρκεια του πολέμου, οι διαδηλώσεις για την απελευθέρωση της Κύπρου, ο πόνος των γυναικών, είναι τα θέματα που την απασχολούν και τα εκφράζει με τη ζωγραφική της.

Δημιουργεί τις συνθέσεις της με ανεικονικές μορφές από χρώμα, τοποθετημένες κοντά η μία στην άλλη. Οι φιγούρες αυτές είναι αφαιρετικές χωρίς καμιά λεπτομέρεια. Με αυτόν τον τρόπο προσπαθεί να δείξει το πλήθος του κόσμου στις διαδηλώσεις, που πολλές φορές φαίνεται σαν ένα πλήθος χρωμάτων. Το χρώμα κυριαρχεί στα έργα της εκφράζοντας τα συναισθήματά της και δείχνοντας την κίνηση και την ελευθερία έκφρασης που υπάρχουν σε τέτοιες εκδηλώσεις.

Mademoiselle Maurice

«Ο κύκλος της ζωής, ειρήνη και αρμονία», 2019, Δημόσια τέχνη σε προσφυγικό συνοικισμό στην Ινδία
<https://www.mademoisellemaurice.com/en/creations/en-inde-2/>

«Στη φυλακή», 2018, Δημόσια τέχνη στο χιονισμένο βουνό Mont-Blanc
<https://www.mademoisellemaurice.com/en/creations/en-milieu-carceral/>

«SMILE», 2013, Δημόσια τέχνη

<http://www.mademoisellemaurice.com/en/creations/smile/>

«Συνεργασία με τη Rea One», 2018, Δημόσια τέχνη σε τοίχο στη Χάβρη της Γαλλίας

<https://www.mademoisellemaurice.com/en/creations/collab-avec-reaone/>

Λίγα λόγια για την καλλιτέχνη

Η Mademoiselle Maurice είναι Γαλλίδα καλλιτέχνης που δημιουργεί τέχνη σε δημόσιους χώρους όπως τοίχους, σκάλες μονοπάτια, βουνά, γειτονιές, δημόσια κτήρια κλπ.(δημόσια τέχνη). Πιστεύει ότι με αυτόν τον τρόπο, δημιουργεί έναν όμορφο κόσμο, γεμάτο χρώματα και θετικές σκέψεις μακριά από τις κακίες και τη μιζέρια.

Έζησε στην Ιαπωνία και εκεί έμαθε την τεχνική οριγκάμι, την οποία αγάπησε πολύ. Σε ένα έργο της μπορεί να χρησιμοποιήσει και 30.000 κομμάτια οριγκάμι. Συνήθως χρησιμοποιεί επαναχρησιμοποιημένο χαρτί. Για τη δημιουργία των έργων της εμπνέεται από τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, την αγάπη για το φυσικό περιβάλλον και την ειρήνη.

Alinah Azadeh

*Alinah Azadeh, 2010, «Τα δώρα 100-999»,
εγκατάσταση στον χώρο με προσφορές αντικειμένων,
ύφασμα και κείμενα, 700 x 180 x 170 εκ.*

Πάτησε στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://www.alinahazadeh.com/gifts005/>

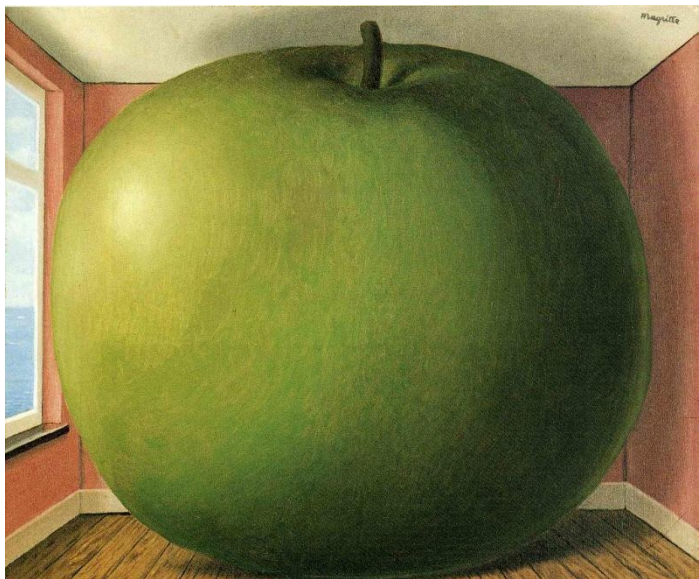
Λίγα λόγια για την καλλιτέχνη

Η Alinah Azadeh είναι Βρετανή-Ιρανή καλλιτέχνης και συγγραφέας. Στα έργα της χρησιμοποιεί κλωστές, υφάσματα, χαρτί και διάφορες τεχνικές, όπως η ύφανση και το τύλιγμα. Της αρέσει η επαφή με τον κόσμο και η αφήγηση ιστοριών, για να προβληματίσει τους θεατές και ακροατές για θέματα που σχετίζονται με τη θλίψη, την απώλεια, την ισότητα των φύλων και τη μετανάστευση.

Τα τελευταία χρόνια, δημιουργεί δημόσια τέχνη, προσκαλώντας χιλιάδες ανθρώπους να λάβουν μέρος σε εικαστικές εγκαταστάσεις στον χώρο.

Στο έργο «Τα δώρα», η Alinah κάλεσε το κοινό να κάνει δωρεές προσωπικών αντικειμένων, τα οποία τύλιξε με υφάσματα, κλωστές και κορδέλες. Ζήτησε, επίσης, από τους δωρητές να καταγράψουν τη συναισθηματική αξία που είχαν τα αντικείμενα για αυτούς. Με τα κείμενα και τα δώρα του κοινού δημιούργησε εικαστική εγκατάσταση στον χώρο.

Ρενέ Μαγκρίτ (1898-1967)

Ρενέ Μαγκρίτ, «Το δωμάτιο της ακρόασης», 1952, λαδομπογιά σε καμβά, 55x 45εκ.

Ρενέ Μαγκρίτ, «Προσωπικές αξίες», 1952, λαδομπογιά σε καμβά, 80x100 εκ.

Λίγα λόγια για τον καλλιτέχνη

Ο Ρενέ Μαγκρίτ ήταν Βέλγος ζωγράφος. Αναζητούσε πάντα το παράξενο και το ασυνήθιστο, συνδύαζε απίθανα και αταίριαστα μεταξύ τους πράγματα, τα οποία ζωγράφιζε με ρεαλιστικό τρόπο. Πίστευε ότι ένα αντικείμενο δεν είναι αυτό που φαίνεται, αλλά μπορεί να είναι και να σημαίνει πολλά άλλα ονειρικά και φανταστικά πράγματα.

Ζωγραφίζει συνηθισμένα αντικείμενα σε ένα παράξενο φόντο που δεν τους ταιριάζει καθόλου και δεν είναι λογικό να βρίσκονται εκεί. Στους πίνακες του, μπορεί κάποιος να δει ένα κλουβί και μέσα, ένα αυγό ή ένα ποτήρι νερό πάνω σε μία ομπρέλα. Αντιστρέφει τις λογικές έννοιες των πραγμάτων. Τα βαρετά πράγματα τα ζωγραφίζει σαν να είναι ελαφριά π.χ έναν βράχο να πετά στον ουρανό. Μεγάλα πράγματα τα ζωγραφίζει σαν να είναι μικρά και τα μικρά, μεγάλα π.χ. ένα τεράστιο μήλο που μόλις χωρά σε ένα δωμάτιο ή μήπως το μήλο είναι κανονικό και το δωμάτιο πολύ μικρό; Μήπως το μήλο θέλει να κρύψει κάτι; Γιατί έδωσε στο έργο τον τίτλο "Το δωμάτιο της ακρόασης";

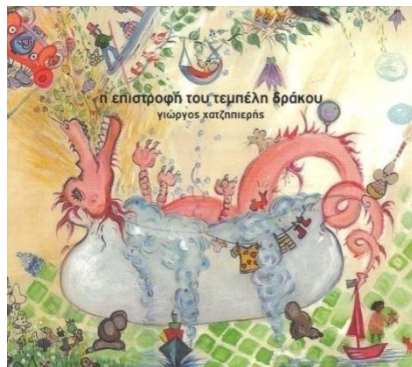
Του αρέσει να προβληματίζει τους θεατές και να τους κάνει να σκέφτονται πέρα από την πραγματικότητα με ένα διαφορετικό τρόπο, να σκέφτονται σουρεαλιστικά όπως λένε και οι Γάλλοι, αφού και ο ίδιος ήταν ένας σουρεαλιστής ζωγράφος.

Μπορείς να βρεις το βίντεο κινουμένων σχεδίων "Art with Mati and Dada – René Magritte" για να γνωρίσεις καλύτερα τον καλλιτέχνη

Κυριακή Κώστα (1971)

Φωτογραφία: Γιάννης Κούρτογλου

Εξώφυλλο του δίσκου «η επιστροφή του τεμπέλη δράκου»

Λίγα λόγια για την καλλιτέχνη

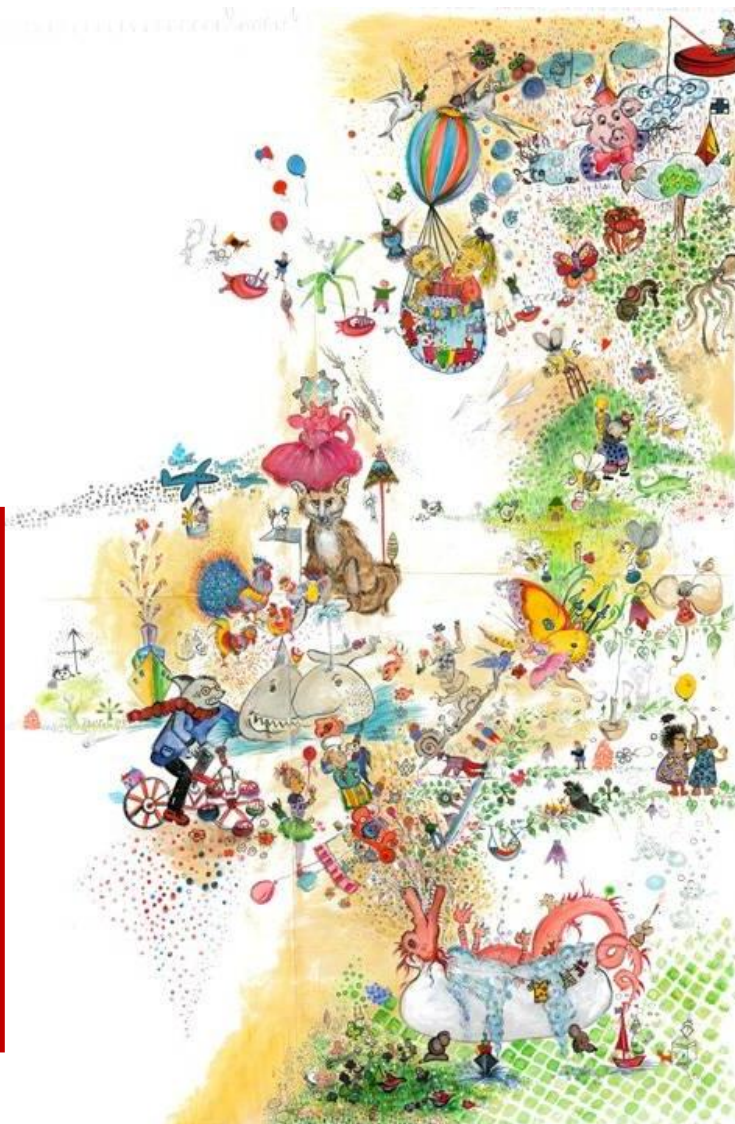
Η Κυριακή Κώστα είναι Κύπρια καλλιτέχνης που ζει και εργάζεται στη Λευκωσία. Είναι πολύ ευαίσθητοποιημένη σε θέματα που αφορούν την κοινωνία, τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Προβληματίζεται και δημιουργεί, παρατηρώντας τον κόσμο γύρω της, έναν κόσμο γεμάτο εικόνες, μυρωδιές, γεύσεις, υφές και ήχους. Αυτός ο κόσμος, τη γεμίζει έμπνευση για να δημιουργήσει τις δικές της ιστορίες, που τις αφηγείται σε μας, μέσα από τα έργα της (εικαστικές παρεμβάσεις και εγκαταστάσεις στον χώρο, σχεδιασμό ρούχων και υφασμάτων, εικονογραφήσεις κλπ.).

Έτσι και στην εικονογράφηση του εξωφύλλου του δίσκου «η επιστροφή του τεμπέλη δράκου», προσπάθησε να μας αφηγηθεί τις εικόνες που εμπνεύστηκε ακούγοντας τα τραγούδια του δίσκου. Γέμισε το εξώφυλλο με όμορφες εικόνες, γεμάτες χρώματα που μας ταξιδεύουν σε φανταστικούς κόσμους και μας εμπνέουν να πλάσουμε τις δικές μας ιστορίες. Όπως λέει και η ίδια «...η τέχνη είναι παντού, στο καθετί που δημιουργούμε, στον τρόπο που σκεφτόμαστε, στον τρόπο που μιλάμε και συμπεριφερόμαστε. Όλοι έχουμε δικαίωμα να δημιουργήσουμε και να εκφραστούμε, αφού η τέχνη μπορεί να εκφραστεί με τόσους διαφορετικούς τρόπους, φτάνει να γίνεται επάγγελμα όταν έχει τη δικιά της φωνή».

Πάτησε στον σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?v=0IKCSxKcDao>

για να ακούσεις το τραγούδι «Το Δέντρο» από τον δίσκο

«Η επιστροφή του τεμπέλη δράκου», Στίχοι - Μουσική: Γιώργος Χατζηγεωργίου

Κυριακή Κώστα, 2009, εικονογράφηση για το εξώφυλλο του δίσκου «η επιστροφή του τεμπέλη δράκου», νερομπογιά και κολάζ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχεδιασμός ενότητας με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Εικαστικών Τεχνών

Τίτλος ενότητας: «Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας»

Τάξεις: Γ', Δ', Ε', Στ' (Βαθμίδες 2,3)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ	Στόχοι με βάση τους Δείκτες
<p><u>Θεματική Περιοχή-Πολιτιστική Κληρονομιά</u> «Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας» είναι ένα πακέτο που αποτελείται από μια σειρά με δραστηριότητες που παραπέμπουν με παιγνιώδη τρόπο σε μια σειρά από έργα 5 καλλιτεχνών. Η κατάσταση περιορισμού των παιδιών στο σπίτι που επικρατεί τον τελευταίο καιρό, είναι ευκαιρία για να ασχοληθούν με καλλιτέχνες μέσα από παιγνιώδεις δραστηριότητες. Με το συγκεκριμένο πακέτο μπορεί το παιδί είτε από μόνο του είτε με λίγη βοήθεια από γονείς, να ασχοληθεί με τις προτεινόμενες δραστηριότητες. Ταυτόχρονα παραπέμπεται σε υλικό για τον καλλιτέχνη και το συγκεκριμένο έργο με απλό και προσιτό τρόπο. Το πακέτο μπορεί να αξιοποιηθεί ως εικαστικό παιγνίδι ή η κάθε δραστηριότητα ξεχωριστά να ενταχθεί σε ένα διαφορετικό πλαίσιο ανάλογα με τις ανάγκες των Θεματικών Περιοχών Κοινωνία και Ζωή, Πολιτιστική Κληρονομιά.</p> <p><u>Πηγές:</u> Έργα τέχνης -Mademoiselle Maurice, «SMILE», 2013, Δημόσια τέχνη -Καίτη Φασουλιώτου-Στεφανίδου, «Διαδήλωση» (1988), ακρυλικό σε καμβά -Alinah Azadeh, 2010, «Τα δώρα 100-999», εγκατάσταση στο χώρο με προσφορές αντικειμένων, ύφασμα και κείμενα -Ρενέ Μαγκρίτ, "Το δωμάτιο της ακρόασης», 1952, λαδομπογιά σε καμβά -Ρενέ Μαγκρίτ, "Προσωπικές αξίες», 1952, λαδομπογιά σε καμβά -Κυριακή Κώστα, 2009, εικονογράφηση για το εξώφυλλο του δίσκου «η επιστροφή του τεμπέλη δράκου», νερομπογιά και κολάζ</p>	<p>1.7.1. Να γνωρίσουν ξένους και Κύπριους καλλιτέχνες μέσα από αντιπροσωπευτικά έργα τους</p> <p>1.8. 1. Να εντοπίζουν στοιχεία που αφορούν στην τοπική και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά σε σχέση με τη μορφή, χρώματα, τρόπους και τόπους τοποθέτησης του έργου και το παράλογο, το παράξενο στον Σουρεαλισμό</p>
<p><u>Εικαστικό λεξιλόγιο</u> Περιγράμμα, αφαιρετική φιγούρα, μορφή αντικειμένου, εικαστική εγκατάσταση στον χώρο, δημόσια τέχνη, σουρεαλιστική σκέψη, στοιχεία έργου (όνομα καλλιτέχνη, τίτλο, μέγεθος, χρονολογία)</p>	<p>2.1.1. Μέσα από τα έργα των καλλιτεχνών να εντοπίσουν και να πειραματιστούν με έννοιες όπως αφαιρετική φιγούρα, μορφή αντικειμένου, σουρεαλιστική σκέψη, εικαστική εγκατάσταση στον χώρο, δημόσια τέχνη</p>

<p><u>Εικαστικό λεξιλόγιο</u> Περίγραμμα, αφαιρετική φιγούρα, μορφή αντικειμένου, εικαστική εγκατάσταση στον χώρο, δημόσια τέχνη, σουρεαλιστική σκέψη, στοιχεία έργου (όνομα καλλιτέχνη, τίτλο, μέγεθος, χρονολογία)</p>	<p>2.1.1. Μέσα από τα έργα των καλλιτεχνών να εντοπίσουν και να πειραματιστούν με έννοιες όπως αφαιρετική φιγούρα, μορφή αντικειμένου, σουρεαλιστική σκέψη, εικαστική εγκατάσταση στον χώρο, δημόσια τέχνη</p>
<p><u>Πρακτικές</u> Τα παιδιά εξοικειώνονται με την παρατήρηση του παράλογου και της αντιστροφής των λογικών εννοιών π.χ. το μικρό να φαίνεται μεγάλο, προβληματίζονται για τον τρόπο χρήσης αντικειμένων και χειροτεχνιών, όπως οριγκάμι για τη δημιουργία τέχνης, καλλιεργούν τον αφαιρετικό και σουρεαλιστικό τρόπο σκέψης</p>	<p>3.2.3. Να εξοικειωθούν με σχεδίαση φιγούρας, δημιουργία οριγκάμι, τύλιγμα αντικειμένων</p> <p>4.2.1. Να παρατηρούν στα έργα τέχνης χρώμα, μέγεθος, τεχνικές, στοιχεία έργου</p> <p>4.3.1. Να κάνουν υποθέσεις για αφηγήσεις που απορρέουν έμμεσα από τα έργα και να μάθουν απλές πληροφορίες για τον/την δημιουργό και το έργο του/της.</p>
<p><u>Μέσα – Υλικά:</u> Χαρτιά, μαρκαδόροι, χρωματιστά μολύβια, γόμα, ψαλίδι Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και υλικά, όπως χρωματιστά χαρτιά, μπογιές παστέλ, αν το παιδί έχει διαθέσιμα στο σπίτι.</p>	